

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 1 z 7

1. IDENTIFIKÁCIA PRÍPRAVKU A SPOLOČNOSTI

Popis prípravku: **GRAMOXONE**
 Formulácia: tekutý koncentrát pre riedenie vodou (SL)
 Použitie: postrekový herbicídny prípravok určený na ničenie burín v poľných plodinách, v chmeli, v ovocných sadoch, vo viniciach, v lesných škôlkach a na obnovu lúk a pasienkov.

Spoločnosť: Syngenta Slovakia, s r.o.
 Rešetkova 11
 831 03 Bratislava

IČO: 31349463
 Telefón: 02 / 49 10 80 11
 Fax: 02 / 49 10 80 30
 Mobil: 0903 724 194

Núdzový telefón: 02 / 54774166 Toxikologické informačné centrum, Klinika pracovného lekárstva a
 Núdzový fax: 02 / 54774605 toxikológie.

2. ZLOŽENIE ALEBO INFORMÁCIE O PRÍSADÁCH

Nebezpečné zložky :

Chemický názov	CAS číslo	EC číslo	Symbody	R-vety	Koncentrácia
paraquat dichlorid	1910-42-5		T+, N	R24/25 R26 R36/37/38 R48/25 R50/53	25,6 % W/W
pyridin, alkyl derives	68391-11-7	269-929-9	Xn	R10	0 - 5 % W/W
paraquatové dávidlo(PP796)	27277-00-5	248-383-5	T	R25	0 - 5 % W/W
Amines, C13-15-alkyl, ethoxylated-	70955-14-5		Xn	R22 R38 R41	0 - 5 % W/W

3. IDENTIFIKÁCIA RIZIKA

Veľmi jedovatý po nadýchaní.
 Škodlivý po kontakte s pokožkou a po prehltnutí.
 Dráždi oči, dýchací systém a pokožku.
 Jedovatý: nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia pri dlhodobej expozícii.
 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhotrvajúce nežiadúce účinky vo vodnom prostredí.

4. OPATRENIA PRVEJ POMOCI

Všeobecne: Majte pri sebe obal prípravku, jeho etiketu alebo bezpečnostnú kartu pri volaní na núdzové číslo Syngenty, do Toxikologického informačného centra alebo lekára, alebo ak idete na ošetrovanie.

Po vdýchnutí: Vyveďte postihnutého na čerstvý vzduch.
 Ak je dýchanie nepravidelné alebo došlo k jeho zástave, poskytnite umelé dýchanie.
 Udržiavajte pacienta v teple a kľude.
 Ihneď volajte lekára alebo Toxikologické centrum.

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 2 z 7

- Po zasiahnutí pokožky: Okamžite vyzlečte kontaminovaný odev.
Okamžite zasiahnuté miesta oplachujte veľkým množstvom vody.
Ak podráždenie kože pretrváva, zavolajte doktora.
Kontaminovaný odev pred ďalším použitím operte.
- Po zasiahnutí očí: Okamžite oplachujte s veľkým množstvom vody, taktiež pod očnými viečkami, aspoň po dobu 15 minút.
Odstráňte kontaktné šošovky.
Okamžitá lekárska starostlivosť je nevyhnutná.
- Po požití: RÝCHLOSŤ JE NUTNÁ.
Ihneď vyhľadajte lekárske ošetrovanie.
Ak je možné, podajte absorbent ako napríklad živočíšne uhlie, bentonit alebo Fullerovu hlinku.
- Symptómy: Zápal ústnej dutiny, hrdla a pažeráka,
Trávacie ťažkosti
Hnačka

Informácia pre lekára: Orientujte sa podľa brožúry „Otrava paraquatom. Praktická príručka pre diagnostiku, prvú pomoc a nemocničné ošetrovanie“. (www.syngenta.com/pqmedguide/). Podajte alebo živočíšne uhlie (100 g pre dospelého alebo 2 g / kg váhy dieťaťa) alebo Fullerovu hlinku (15 % roztok; 1 liter pre dospelých alebo 15 ml / kg váhy dieťaťa). POZOR: výplach žalúdka bez podania absorbenta nepreukázalo žiadny liečebný úžitok. Nepodávajte dodatočný kyslík. Zasiahnuté oči by mal po prvotnom ošetrovaní ošetriť očný špecialista. Vzhľadom na možnosť neskoršieho nástupu ulcerácie rohovky sa doporučuje, aby pacienti po zasiahnutí očí boli vyšetrení očným lekárom aj nasledujúci deň.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

Vhodné hasiace prostriedky: Hasiace prostriedky – malé požiare
Použite postrek vodou, alkoholu odolnú penu, suchý chemický hasiaci prístroj alebo oxid uhličitý
Hasiace prostriedky – veľké požiare – alkoholu odolná pena, postrek vodou.

Hasiace prostriedky ktoré z bezpečnostných dôvodov nesmú byť použité: Nepoužívajte pevný prúd vody nakoľko môže rozptýliť a rozšíriť oheň.

Špecifické riziká pri hasení požiaru: Nakoľko prípravok obsahuje horľavé organické zložky, horením vzniká hustý čierny dym, ktorý obsahuje nebezpečné splodiny horenia. (viď sekciu 10). Vystavenie rozkladajúcim sa splodinám môže ohroziť zdravie.

Špeciálne ochranné vybavenie pre požiarnikov: V prípade požiaru si oblečte kompletný dýchací prístroj.

Ďalšie informácie: Nedovoľte aby odtok z hasenia požiaru vnikol do odtokov alebo vodných tokov.
Uzatvorené kontajnery vystavené ohňu ochladzujte postrekom vodou.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

Osobná prevencia: Pozrite ochranné opatrenia uvedené v bode 7 a 8. Zabráňte tvorbe prachu.

Ochrana životného prostredia: Nesplachujte do povrchových vôd a splaškových stôk.

Spôsoby čistenia: Pozbierajte prípravok a zabezpečte jeho odstránenie tak, aby sa nevytváral

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 3 z 7

prach. Nevytvorte prachový mrak použitím metly alebo sťačeného vzduchu. Znečistený povrch dôkladne očistite.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

Manipulácia:Odporúčania pre bezpečnú manipuláciu:

Predchádzajte styku prípravku s pokožkou a očami. Počas práce s prípravkom nejedzte, nepite a nefajčite. Na osobnú ochranu pozrite bod č. 8. Postrekový roztok by sa nemal miešať, skladovať ani aplikovať v obaloch iných ako plastových, z nerezovej ocele alebo sklolaminátových.

Skladovanie:

Požiadavky na skladové priestory a kontajnery: Prípravok skladujte pevne uzatvorený na suchom, chladnom a dobre vetranom mieste. Uchovajte mimo dosah detí. Skladujte oddelene od potravín nápojov, a krmív.

Ďalšie informácie:

Pri skladovaní v originálnych neotvorených obaloch a teplote prostredia si prípravok zachováva svoju fyzickú a chemickú stabilitu po dobu najmenej 2 rokov.

8. KONTROLY EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

Kontrolované komponenty v pracovnom prostredí

Komponenty	Limit(y) expozície	Typ hodnoty	Zdroj
paraquat dichloride	0,5 mg/m ³ celkový prach	8 h TWA	UK HSE
	0,08 mg/m ³ dýchateľný prach		
Paraquat emetic	0,02 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA
Pyridine, alkyl derives	5 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA

Technické opatrenia:

Obmedzenie a/ alebo izolácia sú najspôhlivejšími technickými ochrannými opatreniami ak nie je možné eliminovať expozíciu. Rozsah použitia týchto opatrení závisí od aktuálneho rizika. Ak sa vytvorí vo vzduchu hmla alebo výpary, použite aspiračné vetranie. Určite hodnotu expozície a použite ďalšie dodatočné opatrenia tak, aby ste udržali hodnoty vo vzduchu pod akýmkoľvek relevantným limitom vystavenia. Ak je to potrebné, vyhľadajte dodatočné poradenstvo hygieny práce.

Osobné ochranné prostriedky: Ochranné opatrenia:

Použitie technických opatrení by vždy malo mať prednosť pred použitím osobných ochranných prostriedkov. Pri výbere prostriedkov osobnej ochrany vyhľadajte vhodnú odbornú pomoc. Prostriedky osobnej ochrany by mali mať certifikát príslušných štandardov.

Ochrana dýchacích ciest:

Pokiaľ nie sú zavedené efektívne technické opatrenia, môže byť potrebné použiť dýchací prístroj s prachovým filtrom.

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 4 z 7

Ochrana zabezpečovaná prostredníctvom dýchacieho prístroja čistiaceho vzduch je obmedzená.

Použite dýchacie prístroje s uzavretým okruhom v prípade náhodného rozliatia, ak úroveň expozície nie je známa, alebo za akýchkoľvek okolností keď sa predpokladá, že vzduch čistiace dýchacie prístroje by nemuseli poskytovať dostatočnú ochranu.

Ochrana rúk:

Mali by byť použité pracovné rukavice odolné voči chemikáliám.

Rukavice by mali mať certifikát príslušných štandardov.

Rukavice by mali mať minimálne taký čas prieniku, ktorý zodpovedá dobe expozície.

Čas prieniku rukavíc závisí od ich hrúbky, materiálu a výrobcu.

Pri podozrení na prienik by mali byť rukavice vymenené.

Vhodný materiál: nitrilová guma.

Ochrana očí:

Ak je možné, že dôjde ku kontaktu s očami, použite dobre tesniace chemické bezpečnostné okuliare.

Ochrana pokožky a tela:

Stanovte úroveň expozície vyberte chemicky odolný odev na základe potenciálneho kontaktu alebo prieniku materiálu. Po vyzlečení ochranného odevu sa umyte mydlom a vodou. Pred ďalším použitím znečistení odev operte alebo použite jednorázové vybavenie (odev, zásteru, rukávy, čizmy a pod.). Vhodné: nepriepustný ochranný odev.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Formulácia:	tekutina
Farba:	tmavá, modrozelená
Zápach:	charakteristický
pH	6,5 až 7,5
Oxidačné vlastnosti:	neoxiduje
Výbušné vlastnosti:	nevýbušný
Hustota:	1,08 g/cm ³ pri 20 °C
Rozpustnosť:	rozpustný vo vode

10. STABILITA A REAKTIVITA

<u>Nevhodné materiály:</u>	hliník, mäkká oceľ, železo
<u>Nebezpečné produkty rozkladu:</u>	horením alebo tepelným rozkladom sa uvoľňujú toxické a dráždivé výpary.
<u>Nebezpečné reakcie:</u>	korozívny po kontakte s kovmi

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna orálna toxicita:	LD50 samec potkana, 707 mg/kg LD50 samica potkana, 612 mg/kg
Akútna inhalačná toxicita:	človek dráždi dýchací systém. Postreková hmla alebo prach usadený na nosovej sliznici môže zapríčiniť krvácanie z nosa a bolesti hrdla.
Akútna dermálna toxicita:	LD50 samica potkan, 735 mg/kg LD50 samec potkan, 590 mg/kg
Dráždenie pokožky:	králik: vážne dráždivý
Dráždenie očí:	králik: mierne dráždivý
Senzibilizácia:	morča: nesenzitizuje pokožku pri testovaní na zvieratách
Pretrvávajúca toxicita:	na pokusoch so zvieratami sa neprejavili mutagénne účinky na pokusoch so zvieratami sa neprejavili karcinogénne účinky na pokusoch so zvieratami sa neprejavili toxické účinky na reprodukčnú schopnosť zvierat na pokusoch so zvieratami sa neprejavili teratogénne účinky

Očné problémy (katarakt) boli pozorované po dlhodobej orálnej expozícii

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 5 z 7

laboratórnych zvierat. Ak je prípravok použitý podľa návodu, nehrozí žiadne riziko pre ľudí. Informácia sa týka paraquat dichlorid.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE**Eliminačné informácie (stálosť a degradácia)**

Bioakumulácia: paraquat nebioakumuluje
Mobilita: paraquat je v pôde imobilný a neextrahuje

Ekotoxické účinky

Toxicita pre ryby: LC50 pstruh dúhový, 8,3 mg/l, 96 h
Toxicita pre vodných bezstavovcov: EC50 Daphnia magna (vodná blcha), 6 mg/l, 48 h
Toxicita pre riasy: EBC50 Pseudokirchneriella subcapitata (zelené riasy), 0,11 mg/l
ERC50 Pseudokirchneriella subcapitata (zelené riasy), 0,34 mg/l

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ

Likvidácia prípravku: Nekontaminujte jazerá, vodné toky alebo stojaté vody chemikáliou alebo použitým obalom.
Nevyhadzujte (nevyliievajte) odpad do stoky.
Pokiaľ je to možné preferuje sa recyklácia pred vyhodnením ako odpadu alebo spálením.
Pokiaľ nie je možná recyklácia, odstráňte v súlade s miestnymi predpismi.

Kontaminované obaly: Vyprázdňte zostávajúci obsah.
Prázdne obaly trikrát vypláchnite.
Prázdne obaly by mali byť spracované v lokálnom zbernom mieste na recykláciu alebo zber odpadu.
Prázdne obaly znovu nepoužívajte.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVEŽelezničná / cestná preprava (RID/ADR)

UN kód: 2922
Trieda: 8
Číslo nebezpečenstva: 8, 6.1
Obalová skupina podľa: III
Vhodné označenie pri preprave: KOROZÍVNA KVAPALINA, JEDOVATÁ
(paraquat dichlorid 28 %)

Námorná preprava (IMDG)

UN kód: 2922
Trieda: 8
Číslo nebezpečenstva: 8, 6.1
Podtrieda: 6.1
Obalová skupina podľa: III
Vhodné označenie pri preprave: KOROZÍVNA KVAPALINA, JEDOVATÁ
(paraquat dichlorid 28 %)

Letecká preprava ICAO/IATA

UN kód: 2922
Trieda: 8
Číslo nebezpečenstva: 8, 6.1

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 6 z 7

Podtrieda:

6.1

Obalová skupina podľa:

III

Vhodné označenie pri preprave: KOROZÍVNA KVAPALINA, JEDOVATÁ
(paraquat dichlorid 28 %)**15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE****Klasifikácia: T-jedovatý, N-nebezpečný pre životné prostredie****UPOZORNENIE !**

- R21/22 Škodlivý pri kontakte s pokožkou a po požití.
- R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku.
- R48/25 Jedovatý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou po požití.
- R50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.
- S1/2 Uchovávajúte uzamknutý a mimo dosahu detí.
- S13 Uchovávajúte oddelene od potravín, nápojov a krmív pre zvieratá.
- S20/21 Pri použití nejedzte, nepite ani nefajčite.
- S35 Tento materiál a jeho obal musia byť zlikvidované bezpečným spôsobom.
- S36/37/39 Noste vhodný ochranný odev, rukavice a ochranné prostriedky na oči/tváre.
- S 45 V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné, ukážte označenie látky alebo prípravku).
- S57 Použite vhodný obal, aby sa zabránilo ohrozeniu životného prostredia.
- S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov.
- Z2 Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný.
- Vt4 Prípravok je pre vtáky škodlivý i pri neprekročení predpísanej dávky alebo koncentrácie.
- Vo1 Pre ryby a ostatné vodné živočíchy mimoriadne jedovatý.
- V3 Riziko vyplývajúce z použitia prípravku pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie je pre populácie dážďovky prijateľné.
- Vč3 Riziko vyplývajúce z použitia prípravku pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie je pre včely prijateľné.
- Prípravok uchovávajúte v originálnych obaloch a prázdne obaly nikdy nepoužívajte znova.
- Čerstvo ošetrené plochy nesmú byť spásané, dobytok musí byť mimo týchto plôch kým postrek úplne nevyschne.
- Dbajte o to, aby sa prípravok v žiadnom prípade nedostal do tečúcich a stojatých vôd vo voľnej prírode !
- Uložte mimo dosah zvierat a krmív pre zvieratá !
- Z dôvodu ochrany voľne žijúcej zvery ako napr. zajaca poľného, je potrebné dodržiavať nasledovné pravidlá:
  - prípravok aplikujte v ranných hodinách, tým zabezpečíte, že porast bude do súmraku, kedy zajace začínajú s pasením, suchý,
  - aplikáciu začnite vždy v strede pozemku a postupujte smerom k okraju, čím zamedzíte kontaktu zajacov s čerstvo ošetrovaným porastom,
  - neošetrujte všetky pozemky v krátkom časovom intervale, umožnite zajacom prístup k alternatívnym zdrojom potravy,
  - zatrávnené a neošetrené okraje poľí poskytujú zajacom vhodnú potravu !
- Zákaz leteckej aplikácie !
- Zákaz aplikácie pomocou ULV aplikátorov !

GRAMOXONE

Verzia:

Revízia: júl 2006

Strana: 7 z 7

- Zákaz aplikácie chrbtovými a ručnými aplikátormi v záhradkárstve !
- Zabráňte ohrozeniu človeka a životného prostredia, postupujte podľa návodu na použitie.
- Prípravok v tomto veľkospotrebitel'skom balení nesmie byť ponúkaný alebo predávaný širokej verejnosti.

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Informácie uvedené v tomto dokumente sú podľa našich najlepších súčasných poznatkov a presvedčenia správne so zámerom opísať naše prípravky z hľadiska bezpečnej manipulácie, použitia, skladovania, zneškodnenia. Nemôžu byť preto chápané ako záruka osobitých vlastností. Informácie sa týkajú konkrétneho prípravku a nie sú platné pre kombinácie s inými materiálmi alebo procesmi, ak nie je uvedené v texte.

GRAMOXONE je obchodná značka registrovaná spoločnosťou Syngenta Group Company.

